

Povodí Labe v případě Melounky nezaspalo

27.9.2024 - | PROTEXT

V MF DNES byl zveřejněn článek (v tištěné verzi v pátek 20. 9. 2024, v internetové verzi v úterý 24. 9. 2024), který dle našeho názoru zcela zavádějícím způsobem a nevyváženě vykresluje role Povodí Labe a Magistrátu města Hradce Králové při přípravě protipovodňové ochrany v severozápadní části města Hradce Králové.

Za účelem uvedení věcí na pravou míru si dovoluujeme vydat následující stanovisko.

Problematika protipovodňové ochrany.

Na nebezpečí záplav v Hradci Králové Povodí Labe poukazuje již dlouho a opakovaně. Po dostavbě soustavy protipovodňových opatření na Labi a Orlici bylo vyhodnoceno, že přetrvává hrozba záplav na Malém labském náhonu (a jeho přítocích – Melounce a Chaloupské svodnici) a na Piletickém potoce. Jako opatření byla navržena soustava suchých nádrží v horních částech povodí - Plotiště, Světí, Svobodné Dvory, Věstary, Rusek - Bukovina, Skalice.

Návrhy byly uplatněny v rámci projednávání Návrhu zadání územního plánu HK v červenci 2011. Následně byly v lednu 2012 z naší strany předány potřebné podklady k zapracování v požadovaném formátu. Bohužel k dnešnímu dni platný územní plán Hradce Králové neobsahuje tyto veřejně prospěšné stavby na ochranu před povodněmi. S ohledem na majetkové poměry tak není možno pokračovat v investorské přípravě. Dle zkušenosti s přípravou obdobných staveb je nutné mít k dispozici institut vyvlastnění, jehož využití je možné až po úpravě územního plánu. Vyšší stupně územně plánovací dokumentace totiž neposkytují plánovací podklady v dostatečném detailu, navíc nepovažujeme za účelné investovat značné veřejné prostředky do přípravy stavby, u níž sama obec nedeklaruje veřejnou prospěšnost tím, že stavbu či opatření promítne do územního plánu. Již dlouho očekávané uvedení územního plánu města Hradce Králové do souladu s vyšší územně plánovací dokumentací tedy nadále považujeme za podmínku v pokračování další fáze přípravy výše uvedených staveb.

Považujeme za důležité zmínit, že i přes výše uvedený nedostatek se podařilo realizovat jedno ze souboru opatření. Suchá nádrž Bukovina je již v podstatě před dokončením, a při letošních povodních hrála velkou roli při transformaci značné části povodňových průtoků v povodí.

Další oblastí je informace o riziku povodní a výstavba v záplavových územích.

Již v roce 2011 bylo stanoveno záplavové území. Informace o možnosti zaplavení a o jeho pravděpodobné výši tak byla dostupná všem (letos postiženým) stavebníkům. V rámci našich stanovisek v rámci jednotlivých řízení byla tato skutečnost zdůrazněna a bylo požadováno realizovat obytnou část staveb nad úroveň hladiny Q100 a naopak nerealizovat podsklepení domů. V záplavovém území byla od jeho vyhlášení povolena a realizována výstavba řady nových domů, přičemž o splnění námi doporučených technických podmínek jak ze strany stavebního úřadu, tak samotnými stavebníky, lze úspěšně pochybovat. O prolnutí stávající zástavby s již 13 let stanovenými záplavovými územími je možné se přesvědčit na obrázku níže.

Letos v létě došlo v povodí Melounky opakovaně k mimořádným srážkám. Přes zjevnou skutečnost, že následkem toho se zvýšil průtok v Melounce a byly zasaženy objekty, ani v jednom případě nebyla Magistrátem města svolána příslušná povodňová komise, která by stanovila druhý či třetí stupeň povodňové aktivity. S ohledem na ustanovení § 64 Vodního zákona, který stanoví: „Povodeň začíná

vyhlášením druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity“, tak povodeň ve smyslu právním nenastala. Zabezpečovací práce v daných situacích nikdo nekoordinoval, což by mělo být hlavní úlohou povodňové komise. Ochrana před povodněmi a koordinace povodňových prací a opatření je zejména záležitostí samosprávy a jí řízených povodňových komisí, které v této věci spolupracují se složkami IZS. Správce toku má pak v průběhu povodní jiné úkoly, byť je v povodňových komisích územně samosprávných celků samozřejmě zastoupen též.

Údržba koryta Melounky

K obecně tvrzeným závěrům, že škody na nemovitostech byly způsobeny zanedbanou údržbou koryta Melounky ze strany správce – státního podniku Povodí Labe je nutno uvést: Významný vodní tok Melounka je tokem přirozeným, kdy je předpokládán jeho přirozený morfologický vývoj. Koryto se nenachází na pozemcích s právem hospodařit pro Povodí Labe. Pozemky jsou vlastněny soukromými vlastníky. V takovém případě jim pak Vodní zákon ukládá následující povinnosti - § 50 odst. 2) "Vlastníci pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, jsou povinni udržovat břehy koryta vodního toku ve stavu potřebném k zajištění neškodného odtoku vody, odstraňovat překážky a cizorodé předměty ve vodním toku, s výjimkou nánosů, pokud tyto činnosti neznamenaají vynaložení zvláštních nákladů, zvláštní odbornou způsobilost nebo použití speciální techniky".

Závěrem bychom rádi konstatovali, že protipovodňová ochrana obyvatel a jejich i obecního majetku je zejména starostí obcí. Povodí Labe s vedením Hradce Králové vždy spolupracovalo, spolupracuje a spolupracovat bude. Kontinuálně se věnujeme zlepšování protipovodňové ochrany města Hradce Králové, například aktuálně budovanou již zmiňovanou suchou nádrží Bukovina. Počítáme se spoluprací na dalších budoucích obdobných projektech, z nichž řada je již v nějaké fázi přípravy či projektování. Věříme, že když každý ze spolupracujících subjektů včetně stavebníků a obyvatel města přistoupí ke svojí roli v procesu stejně zodpovědně, podaří se nám město adaptovat na častější klimatické extrémy, které nás v budoucnu čekají.

ČTK Connect ke zprávě vydává obrazovou přílohu, která je k dispozici na adrese <https://www.protext.cz>.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/povodi-labe-v-pripade-melounky-nezaspalo/2574609>